ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эрдэнэт-Ус дулаан түгээх сүлжээ ОНӨХК-ийн 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ОРА-2025/004/НА-СТА-ОНӨҮГ

Цахим хуудас: www.audit.mn Эрдэнэт хот 2025 он	Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: П.Пүрэвлхагва Утас: 70353088Цахим хаяг: : purevlkhagvap@ audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Г.Цэцэгмаа Утас: 99889665 Цахим хаяг: tugsnotolgooaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН 5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 9
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 14
   4.1 Ерөнхий зүйл 14
   4.2 Материаллаг байдал 14
   4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 14
   4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 15
   4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 15
   4.5.1 Завсрын аудитын талаар 15
   4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 16
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 16
   5.1 Төлбөрийн акт 16
   5.2 Албан шаардлага 16
   5.3 Зөвлөмж 16
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 18

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ДТС	Дулаан түгээх сүлжээ
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал
СТОУС	Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт
ТБОНӨХБАҮХАТХ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
ТУЗ	Төлөөлөн Удирдах зөвлөл
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ОНӨХК	Орон нутгийн өмчит хувьцаат компани

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Хандоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2025.03.14 № 90
танай ____________-ны № ____________-т

ЭРДЭНЭТ УС ДУЛААН ТҮГЭЭХ
СҮЛЖЭЭ ОНӨХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Д.БҮҮВЭЙБААТАР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Эрдэнэт Ус дулаан түгээх сүлжээ ОНӨХК-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Эрдэнэт Ус дулаан түгээх сүлжээ ОНӨХК-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Эрдэнэт Ус ДТС ОНӨХК-ийн хэвийн үйл ажиллагааг хангахад шаардагдах 2024 оны худалдан авах бараа материал, ажил үйлчилгээний төлөвлөгөөг 3,459,880.5 мянган төгрөгөөр баталж, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2 удаагийн тогтоолоор 275,819.2 мянган төгрөгөөр өсгөн тодотгож баталсан байна.

Аудитын гол асуудал

Эрдэнэт Ус дулаан түгээх сүлжээ ОНӨХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2024 оны 08 дугаар тогтоолоор 2024 оны эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшин, хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөг тодотгон баталсан байна. Тайлант оны нийт орлогыг 30,990.2 сая төгрөгөөр, нийт зардлыг 32,605.5 сая төгрөгөөр, 1,615.3 сая төгрөгийн алдагдалтай ажиллахаар тогтоосон байна.

Гүйцэтгэлээр 31,902.3 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 32,737.5 сая төгрөгийн зардал гарган 68.2 сая төгрөгийн алдагдалтай ажиллаж, алдагдлыг төлөвлөснөөс 1,547.0 сая төгрөгөөр бууруулж ажиллажээ.

Тайлант онд Эрдэнэт үйлдвэр ТӨҮГ-аас 4,243.1 мян.м^3 ус хүлээн авч, 2,300.1 мян.м^3-ийг борлуулж, 1,179,2 мян.м^3 усыг орлого болоогүй усны өглөгөөр бүртгэж тайлагнасан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Эрдэнэт Ус дулаан түгээх сүлжээ ОНӨХК-ийн 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 18 зорилт, 35 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, гүйцэтгэлийг дээд шатны захирагч дүгнээгүй байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх болович үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР П.ПҮРЭВЛХАГВА

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Мөрийн дугаар	Балансын зүйл	Үлдэгдэл	
		2023.12.31	2024.12.31
1.1.01	Мөнгө,түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4,101,383,982.66	4,628,605,586.12
1.1.02	Дансны авлага	15,202,440,466.72	17,383,560,730.13
1.1.03	Татвар, НДШ-ийн авлага	9,251,712.44	9,590,027.96
1.1.04	Бусад авлага	8,766,251.58	2,198,888.62
1.1.05	Бусад санхүүгийн хөрөнгө	3,156,447,204.66	3,905,772,615.65
1.1.06	Бараа материал	1,084,217,524.63	1,159,680,055.07
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	23,562,507,142.69	27,089,407,903.55
1.2.01	Үндсэн хөрөнгө	56,611,725,238.17	61,955,434,295.02
1.2.02	Биет бус хөрөнгө	126,145,640.10	206,328,872.41
1.2.08	Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө	7,082,891,795.12	8,221,728,863.87
1.2.09	Газар / Биет бус хөрөнгө - Бусад /	2,480,362,800.00	2,480,362,800.00
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	66,301,125,473.39	72,863,854,831.30
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	89,863,632,616.08	99,953,262,734.85
2.1.1.01	Дансны өглөг	14,821,052,001.61	16,279,597,387.33
2.1.1.03	Татварын өр	16,125,959.54	29,645,481.40
2.1.1.08	Урьдчилж орсон орлого	967,043,853.20	1,233,799,569.45
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	44,420,046.79	38,779,769.45
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	15,848,641,861.14	17,581,822,207.63
2.1.2.05	Хойшлогдсон орлого	7,082,891,795.12	8,221,728,863.87
2.1.2.06	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	7,082,891,795.12	8,221,728,863.87
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	22,931,533,656.26	25,803,551,071.50
2.3.01	Өмч: - төрийн	5,231,568,753.18	5,231,568,753.18
2.3.06	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	2,553,427,873.78	2,533,757,257.78
2.3.08	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	64,818,312,139.37	72,104,219,705.37
2.3.09	Хуримтлагдсан ашиг	-5,671,209,806.51	-5,719,834,052.98
2.3.09.1	Тайлангийн үеийн ашиг	0.00	-68,294,862.47
2.3.09.2	Өмнөх үеийн ашиг	-5,671,209,806.51	-5,651,539,190.51
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	66,932,098,959.82	74,149,711,663.35
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	89,863,632,616.08	99,953,262,734.85

1.2 Аудит хийсэн орлого үр дүнгийн тайлан

Мөрийн дугаар	Балансын зүйл	Өмнөх оны дүн	Тайлант он
01	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	27,213,278,870.19	31,648,614,668.87
02	Борлуулалтын өртөг	15,324,052,466.04	17,966,809,993.80
03	Нийт ашиг(алдагдал)	11,889,226,404.15	13,681,804,675.07
04	Түрээсийн орлого	0.00	0.00
05	Хүүний орлого	0.00	0.00
06	Ногдол ашгийн орлого	0.00	0.00
07	Эрхийн шимтгэлийн орлого	0.00	0.00
08	Бусад орлого	230,653,408.03	253,773,253.82
08.1	Орлогын дүн	230,653,408.03	253,773,253.82
09	Борлуулалт, маркетингийн зардал	0.00	0.00
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	12,674,607,370.83	14,770,725,112.34
11	Санхүүгийн зардал	0.00	0.00
12	Бусад зардал	0.00	0.00
12.1	Зардлын дүн	12,674,607,370.83	14,770,725,112.34
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	0.00	0.00
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	0.00	0.00
15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	0.00	0.00
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)	0.00	0.00
17	Бусад ашиг (алдагдал)	521,312,012.05	777,337,655.56
17.1	Олз, гарзын дүн	521,312,012.05	777,337,655.56
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг(алдагдал)	-33,415,546.60	-57,809,527.89
19	Орлогын татварын зардал	4,252,938.95	10,485,334.58
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	-37,668,485.55	-68,294,862.47
21	Зогсоосон үйл аж-ны татварын дараах ашиг(алдагдал)	0.00	0.00
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-37,668,485.55	-68,294,862.47
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00
23.1	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	0.00	0.00
23.2	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00
23.3	Бусад олз (гарз)	0.00	0.00
24	Орлогын нийт дүн	0.00	0.00
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	0.00	0.00

1.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

№	Үзүүлэлт	Өмч	Хөр-н дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
01	2022 оны 12 сарын 31-ээр үлдэгдэл	5,231,568,753.18	2,586,709,828.68	58,732,662,273.79	-5,666,823,275.86	60,884,117,579.79
02	НББ-н бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө,алдааны залруулга	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
03	Залруулсан үлдэгдэл	0.00	-33,281,954.90	0.00	33,281,954.90	0.00
04	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.00	0.00	0.00	-37,668,485.55	-37,668,485.55
05	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
06	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	6,085,649,865.58	0.00	6,085,649,865.58
07	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
08	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
09	2023 оны 12 сарын 31-ээр үлдэгдэл	5,231,568,753.18	2,553,427,873.78	64,818,312,139.37	-5,671,209,806.51	66,932,098,959.82
10	НББ-н бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө,алдааны залруулга	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
11	Залруулсан үлдэгдэл	0.00	-19,670,616.00	0.00	19,670,616.00	0.00

12	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.00	0.00	0.00	-68,294,862.47	-68,294,862.47
13	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
14	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	7,285,907,566.00	0.00	7,285,907,566.00
15	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
17	2024 оны 12 сарын 31-р үлдэгдэл	5,231,568,753.18	2,533,757,257.78	72,104,219,705.37	-5,719,834,052.98	74,149,711,663.35

1.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	31,110,916,461.49	35,427,439,100.14
1.1.1	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	28,777,664,670.26	32,241,122,033.37
1.1.5	Татаас, санхүүжилтийн орлого	300,000,000.00	250,000,000.00
1.1.6	Бусад мөнгөн орлого	2,033,251,791.23	2,936,317,066.77
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	29,139,548,185.83	34,088,455,336.68
1.2.1	Ажиллагчдад төлсөн	4,772,699,137.99	6,083,567,621.18
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	801,417,860.99	1,923,518,139.00
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	2,533,978,422.11	2,047,536,051.20
1.2.4	Ашиглалтын зардалд төлсөн	672,193,086.34	412,109,233.00
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс,сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	214,652,852.00	249,643,500.00
1.2.6	Хүүний төлбөрт төлсөн	0.00	0.00
1.2.7	Татварын байгууллагад төлсөн	1,836,894,972.00	1,702,126,138.25
1.2.8	Даатгалын төлбөрт төлсөн	3,101,670.00	1,841,670.00
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	18,304,610,184.40	21,668,112,984.05
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	1,971,368,275.66	1,338,983,763.46
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	392,114,780.00	811,762,160.00
2.2.1	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	392,114,780.00	744,659,285.00
2.2.2	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	67,102,875.00
2.2.3	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	0.00
2.2.4	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	0.00
2.2.5	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	0.00	0.00
2.2.6	Бусад	0.00	0.00
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-392,114,780.00	-811,762,160.00
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	1,579,253,495.66	527,221,603.46
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,522,130,487.00	4,101,383,982.66
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,101,383,982.66	4,628,605,586.12

1.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2023 оны гүйцэтгэл	2024 он			
				Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт (хувиар)
1. Ажил үйлчилгээ, бүтээгдэхүүн буюу техникийн үзүүлэлт							
1	Цахилгаан эрчим хүчээр хангах хэрэглэгчид	Айл өрх	10087	10087	12568	2481	106.2
1.1		ААНБ	839	839	11223	10384	103.3
1.2	Дулаанаар хангах хэрэглэгчид	Айл өрх				0	
			14947	16281	16281	0	103.9
		ААНБ	1325	1399	1420	21	100
1.3	Цэвэр усаар хангах, бохир усыг татан зайлуулах үйлчилгээ	Айл өрх	15109	15109	16070	961	106.4
		ААНБ	1333	1333	2180	847	163.5
1.4	Ус түгээх байр	ширхэг	94	94	95	1	101.1
1.5	Ажиллагсад	хүн	314	322	310	-12	96.3
1.6	Дундаж цалин	Мян.төг	1,499,870.00	1,925.70	2,001.00	75.3	103.9
2. Орлого, зардал, ашгийн буюу эдийн засгийн үзүүлэлт							
2.1	Нийт орлого	Мян.төг	28,004,174.40	30,990,263.20	32,691,021.80	1,700,758.60	105.5
2.1.1	Цахилгаан	Мян.төг	8,788,815.00	9,601,923.90	10,017,306.50	415,382.60	104.3
2.1.2	Дулаан	Мян.төг	9,480,240.10	11,936,496.40	12,533,300.20	596,803.80	105.0
2.1.3	Цэвэр ус хангамж	Мян.төг	4,611,178.40	5,011,326.70	5,134,334.00	123,007.30	102.5
2.1.4	Ариутгах татуурга	Мян.төг	3,320,805.60	3,346,072.10	3,612,508.40	266,436.30	108.0
2.1.5	Цахилгаан шат	Мян.төг	180,378.20	187,003.30	188,700.80	1,697.50	100.9
2.1.6	ӨЭУҮ хангамж	Мян.төг	924,091.20	838,741.60	904,741.50	65,999.90	107.9
2.1.7	Тоолуурын хэсэг	Мян.төг	86,213.80	68,699.20	99,845.60	31,146.40	145.3
2.1.8	Бусад	Мян.төг	612,452.10		200,284.80	200,284.80	
2.2	Нийт зардал	Мян.төг	28,041,842.90	32,605,562.80	32,759,316.65	153,753.85	100.5
2.2.1	Үндсэн цалин	Мян.төг	5,651,510.20	7,440,994.70	7,444,240.49	3,245.79	100.0
2.2.2	НДШ	Мян.төг	771,174.40	1,006,986.30	1,025,384.81	18,398.51	101.8
2.2.3	Цахилгаан	Мян.төг	1,043,262.10	1,044,359.00	1,120,134.18	75,775.18	107.3
2.2.4	Дулаан	Мян.төг	25,581.80	45,684.90	23,706.85	-21,978.05	51.9
2.2.5	Ус	Мян.төг	50,515.10	24,678.60	15,197.85	-9,480.75	61.6

2.2.6	Түлш шатахуун	Мян.төг	165,091.20	299,281.70	166,997.35	-132,284.35	55.8
2.2.7	Албан томилолт	Мян.төг	17,895.60	31,537.00	24,283.20	-7,253.80	77.0
2.2.8	Бичиг хэрэг	Мян.төг	30,906.10	56,771.20	30,125.61	-26,645.59	53.1
2.2.9	Холбоо	Мян.төг	28,501.20	32,167.10	32,054.70	-112.40	99.7
2.2.10	Хөдөлмөр хамгаалал	Мян.төг	252,969.40	391,753.20	276,608.71	-115,144.49	70.6
2.2.11	Элэгдэл	Мян.төг	2,901,598.50	3,131,437.70	3,235,285.88	103,848.18	103.3
2.2.12	Зар сурталчилгаа	Мян.төг	3,272.70	4,000.00	0.00	-4,000.00	0.0
2.2.13	Нийгмийн халамж	Мян.төг	238,941.70	338,699.10	367,409.02	28,709.92	108.5
2.2.14	ТЗЭ-ийн зохицуулалтийн хөлс	Мян.төг	45,341.30	52,795.90	60,485.71	7,689.81	114.6
2.2.15	Татвар, даатгалын зардал	Мян.төг	169,148.90	63,270.30	28,704.52	-34,565.79	45.4
2.2.16	Гадны үйлчилгээний хөлс	Мян.төг	36,641.90	157,439.50	79,912.82	-77,526.68	50.8
2.2.17	Бусад үндсэн үйл ажиллагаа	Мян.төг	678,592.10	301,162.40	326,126.84	24,964.44	108.3
2.2.18	Худалдан авсан эрчим хүч	Мян.төг	15,324,052.50	17,458,836.10	17,966,809.99	507,973.89	102.9
2.2.19	Үйл ажиллагааны бус зардал	Мян.төг	38,930.20	52,900.00	21,781.50	-31,118.50	41.2
2.3	Ашиг, алдагдал	Мян.төг	-37,668.50	-1,615,300	-68,294.84	1,547,004.76	8.2

Хүснэгт 2. Эрдэнэт Ус ДТС ОНӨХК-ийн тайлант онд батлагдсан зорилтот түвшний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөг/

№	Зардлын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Орон тоо	322	310	12
2	Үндсэн ба нэмэгдэл цалин	7,440,994.7	7,444.240.5	(3,245.8)
3	Ажил олгогчийн төлөх НДШ	1,006,986.3	1,025,384.8	(18,398.5)
4	Цахилгаан	1,044,359.0	1,120,134.2	(75,775.2)
5	Дулаан-өөрийн хэрэглээ	45,684.9	23,706.9	21,978
6	Ус-өөрийн хэрэглээ	24,678.6	15,197.8	9,480.8
7	Урсгал засвар, сэлбэг	670,808.1	514,066.6	156,741.6
8	Түлш шатахуун	299,281.7	166,997.3	132,284.4
9	Албан томилолт	31,537.0	24,283.2	7,253.8
10	Бичиг хэрэг	56,771.2	30,125.6	26,645.6
11	Холбоо	32,167.1	32,054.7	112,4
12	Хөдөлмөр хамгаалал а/ц	390,753.2	276,608.7	115,144.5
13	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл	3,131,437.7	3,235,285.9	(103,848)
14	Зар сурталчилгаа	4,000.0	-	4,000
15	Нийгэм халамжийн зардал	338,699.1	367,409.0	(28,709.9)
16	ТЗЭ-ийн зохицуулалтын хөлс	52,795.9	60,485.7	7,689.8
17	Татвар зардал	56,654.5	26,862.9	29,791,6
18	Даатгалын зардал	6,615.8	1,841.6	4,774
19	Гадны үйлчилгээний хөлс	157,439.5	79,912.8	77,526,7
20	Бусад үндсэн үйл ажиллагаа	301,162.4	326,126.8	24,964.4
21	Худалдан авсан эрчим хүчний өртөг	17,458,836.1	17,966,810.0	(507,973.9)
21	Удирдлагын зардал	264,838.5	253,251.2	11,587
22	**Үндсэн үйл ажиллагааны зардлын дүн**	**32,552,662.8**	**32,737,535.2**	(184,872.4)
23	Борлуулалтын орлого	30,583,763.1	31,902,387.9	(1,318,624.8)
24	Бусад орлого	517,432.7	481,046.0	36,387
25	**Үндсэн үйл ажиллагааны орлогын дүн**	**30,583,763.1**	**31,902,387.9**	(1,318,625)
26	**Үндсэн үйл ажиллагааны ашиг алдагдал**	**(1,968,899.4)**	**(835,147.2)**	1,133,752
27	Үйл ажиллагааны бус зардал	52,900.0	**21,781.5**	31,118.5
28	Үйл ажиллагааны бус орлого	406,500.1	**788,633.9**	(382,133.8)
29	Өөрийн үйл ажиллагааны нийт ашиг алдагдал	(1,615,299.6)	(68,294.8)	1,547,004
30	Нийт орлого	30,583,763.1	31,902,387.9	(1,318,624,8)
31	Нийт зардал	**32,552,662.8**	**32,737,535.2**	(184,872.4)

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 41,189.0 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс, 3,963.9 мянган төгрөгийн 3 төлбөрийн акт тогтоож, зөрчлийг арилгах 20,370.1 мянган төгрөгийн 3 албан шаардлага хүргүүлж, 16,855.0 мянган төгрөгийн 4 зөвлөмж өгсөн.

4.1 Төлбөрийн акт

- Компанийн бизнес төлөвлөгөөг үндэслэлтэй төлөвлөөгүйгээс тайлант жилийн дундуур 2 удаа үндсэн үйл ажиллагааны зардлыг ТУЗ-аар тодотгон батлуулж, ТУЗ-ын гишүүдэд 686.0 мянган төгрөгөөр хоол, ус, ундаа худалдан авч зарцуулсан
- Гүйцэтгэх захирлын 2024 оны 01 сарын 19-ний өдрийн Б/28 дугаар тушаалаар компанид 7 жил 3 сар ажилласан Б.Отгонбаярын хөдөлмөрийн гэрээг цуцалж, 2,039.0 мянган төгрөгийн ажлаас халагдсаны тэтгэмж илүү тооцож олгосон
- Тайлант онд 4 албан хаагчийн цалинг ээлжийн амралтын цалинтай давхардуулан 1,238.9 мянган төгрөг илүү олгосон зэрэг зөрчилд төлбөрийн акт тогтоолоо.

4.2 Албан шаардлага

- Тайлант онд худалдан авсан үндсэн хөрөнгийг худалдаж авахдаа Орон нутгийн өмчийн газарт албан ёсоор мэдэгдээгүй хөрөнгө бэлтгэсэн байна.
- Компанийн хөдөлмөрийн дотоод журам, бизнес төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй мод худалдан авах 6,600.0 мянган төгрөгийг гүйцэтгэх захирлын тушаалыг үндэслэн зарцуулсан байна.
- Эрчим хүчний болон нийтийн аж ахуйн салбарт ажиллагсдын өдрийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх үйл ажиллагаанд 9,855.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна
- Орхон аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны үйл ажиллагааны ерөнхий үнэлгээгээр өндөр оноо авсантай холбогдуулан гаргасан аймгийн Засаг даргын 2024 оны 10 сарын 18-ний өдрийн А/767 дугаар захирамжийг үндэслэн 3,574.2 мянган төгрөгийн урамшууллыг сар болон жилийн үр дүнгийн урамшуулалтай давхардуулан олгосон
- Бизнес төлөвлөгөөнд тусгасан зардлын төлөвлөгөөнөөс нийгмийн халамжийн зардлыг 10,195.9 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан зөрчлүүдэд албан шаардлага хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. **Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал**

<u>Илрүүлэлт</u>:

Тайлант онд худалдан авсан үндсэн хөрөнгийг Орон нутгийн өмчийн газарт албан ёсоор мэдэгдээгүй байна.

Энэ нь Аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 2017 оны 04 сарын 28-ны өдрийн 49 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, шилжүүлэх, худалдах, акталж данснаас хасах журам"-ын 1.2-т "Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд нь эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, худалдах, акталж данснаас хасах, шилжүүлэх тухай саналаа энэ журамд заасны дагуу Орон нутгийн өмчийн газарт тавьж шийдвэрлүүлнэ." гэж заасныг зөрчсөн байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>: Хөрөнгө худалдан авахдаа саналаа журамд заасны дагуу холбогдох газарт хүргүүлж байх.

2. **Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт:

Компанийн ТУЗ 2024 оны бизнес төлөвлөгөөний зорилтын хэрэгжилтийг хэлэлцэж, дүгнээгүй, гүйцэтгэх захирлын ажлын тайланг хагас бүтэн жилээр хэлэлцэж аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын албанд хүргүүлээгүй байна.

Энэ нь Аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн Хурлын 2021 оны 47 тоот тогтоолоор баталсан "Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийг байгуулах тухай" тогтоолын 2.1-т "төлөөлөн удирдах зөвлөлийн ажиллах журмыг боловсруулан Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлаар батлуулах" 2.2-т " гүйцэтгэх захирлын эрх, хэмжээг дүрэм, ажлын байрны тодорхойлолтод нарийвчлан тусгаж, зарцуулах зардлын дээд хязгаар, өмч хөрөнгө, санхүүгийн нөөцийн эрхийг тогтоон хяналт тавьж ажиллах" 2.3-т " аж ахуйн нэгжийн зорилтот түвшний хэрэгжилт, үйлдвэрлэлийн эдийн засгийн үр ашиг бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний чанар дээшлүүлэх, өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалт, ашиглалтыг сайжруулах, өр авлага бууруулах талаар гүйцэтгэх захирлын хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайланг хагас ,бүтэн жилээр хэлэлцэж, дүгнэлт гаргаж аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын албанд хүргүүлж байх" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Компанийн ТУЗ нь гүйцэтгэх захирлын ажлын тайлан, бизнес төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хагас бүтэн жилээр дүгнэж, аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын албанд хүргүүлж байх

3. **Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт:

Тайлант жилд 68,294.8 мянган төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байтал ТУЗ-ийн гишүүдэд 7,000.0 мянган төгрөгийн урамшуулал олгосон байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 21.5.12-т "Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнээр томилогдсон төрийн албан хаагч эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон цалин хөлснөөс бусад төрлийн шан харамж, урамшуулал авахыг хориглоно." Аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн Хурлын 2024 оны 12 дугаар сарын 1-ны 03/15 тоот тогтоолоор баталсан Аймгийн засаг даргын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр батлах тухай" 4.2-т " Орон нутгийн өмчит байгууллагуудын алдагдлыг өмнөх оноос 3 хувиар бууруулж хүрэх түвшнээр тооцсон" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн урамшууллыг хуулийн дагуу шийдвэрлэх.

4.Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Эрчим хүчний болон нийтийн аж ахуйн салбарт ажиллагсдын өдрийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх үйл ажиллагаанд 9,855.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

Энэ нь Компанийн тухай хуулийн 84.4-д "Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь дараах үүрэгтэй", 84.4.3-д "компанийн эрх ашигт нийцүүлэн үндэслэлтэй шийдвэр гаргах", 84.6-д "Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь энэ хуулийн 84.4, 84.5-д заасан үүргээ биелүүлээгүй, удаа дараа зөрчсөнөөс компанид хохирол учруулсан бол учруулсан хохирлыг өөрийн хөрөнгөөр нөхөн төлнө", Төрийн хэмнэлтийн тухай

хуулийн 12.1-д "Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно:", 12.1.4-д "хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад." 15.1-д "Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно", 15.1.3-д “хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:
Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Эрдэнэт Ус ДТС ОНӨХК												
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Эрдэнэт Ус ДТС ОНӨХК	10	41.2	3	3.9	3	20.3	4	16.8				
Дүн	**10**	**41.2**	**3**	**3.9**	**3**	**20.3**	**4**	**16.8**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн						15		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	10	**41.2**	**3**	**3.9**	**3**	**20.3**	**4**	**16.8**

			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ								
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ	1	1			1			
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			